۳) مترادف واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) بلافاصله شروع کنید و تعلّل روا مدارید.

ب) در مورد ژکاوت امیر داستان‌های بسیار بر سر زبان‌هاست.

۱/۵

دانش زبانی: (۱/۵ نمره)

با توجه به متن به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

مادر سکه‌هایی را در ظرف می‌چیند، سکه‌هایی از عهد سلیمان، سکه‌هایی که به نام خدا ضرب خورده است. باشد که به یاد آوریم تنها خدا پادشاه جهان است.

الف) در جمله اول مفعول را با صفت بیانی گسترش دهید. (۰/۵)

ب) واژه ظرف را به عنوان هسته در الگوی زیر قرار دهید؟ (۰/۵)

صفت اشاره + صفت شمارشی+ هسته

ج) در جمله آخر، جهان وابسته پسین و مضاف‌الیه است. درست ☐ نادرست ☐

د) نقش کلمات مشخص شده را بنویسید.

به چشم مرحمت سویم نظر کن که از غفلت نماند در سرم خواب

۱/۵

دانش ادبی: (۱/۵ نمره)

۱) در جمله روزگار دریایی است. مشبه را به سلیقه خود تغییر داده وجه شبه را نیز در جمله خود به کار ببرید. (۰/۵)

۲) با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

الف) شعر زیر نمونه‌ای از ادبیات تعلیمی است که با ذکر دلیل درستی این مطلب را ثابت کنید. (۰/۵)

صدف را بی‌گهر قدری نباشد بشر را بی‌هنر صدری نباشد

برو کسب هنر کن در جوانی که در پیری نمی‌ماند توانی

دلیل .....

۳) در بیت اول ردیف را مشخص نمائید. (۰/۲۵)

۴) برای تشبیه انسان حقیقت گریز کدام مشبه‌به مناسب‌تر است. (۰/۲۵)

الف) طاووس ☐ ب) خفاش ☐ ج) هدهد ☐ د) عقاب ☐

۲/۵

درک مطلب: (۲/۵ نمره)

متن زیر را با دقت بخوانید سپس به سؤالات پاسخ دهید.

۱) غافل منشین نه وقت بازی است وقت هنر است و سرافرازی

... و باد شهوت باد آز برد او را که نبود اهل نماز

... است سعدی که راه صفا توان رفت جز بر پی مصطفی

۵) روزی که در آن نکرده‌ای کار آن روز ز عمر خویش مشمار

۶) ای دوستان کوچک ما برای چیدن زیتون مهیا شوید.

الف) بیت «اگر نیک خواهی به هر دو سرای / به نزد نبی و وصی گیر جای» با بیت چهار مقایسه کنید هر دو بر چه مفهومی تأکید دارند. (۰/۲۵)

ب) در بیت شماره ۲ منظور شاعر از تف دل چیست؟ (۰/۲۵)

ج) درک و دریافت خود را از بیت ۳ بنویسید. (۰/۵)

د) با انتخاب یک بیت مناسب از بیت‌های بالا متن زیر را کامل کنید. (۰/۵)

دوست نوجوان من! بیا نهال دانش و آگاهی را در جوانی بکاریم، تا در بزرگسالی و آینده در سایه‌اش بنشینیم و از میوه شیرینش لذت ببریم.

هـ) کدام کنایه کامل کننده عبارت زیر است. (با ذکر دلیل) (۰/۵)

نشاط، شتاب و اضطراب از ویژگی‌های نوجوانان و جوانان است زیرا هنوز با زندگی چنان که باید آشنا نشده‌اند.

۱) عمر خود بر باد می‌دهند. ☐ ۳) سر از پا نمی‌شناسند. ☐

۲) سرد و گرم روزگار نچشیده‌اند. ☐ ۴) برای آینده لحظه شماری می‌کنند. ☐

و) با توجه به عبارت شماره ۶ «زیتون» نهاد چیست؟ (۰/۲۵)

ن) کرد او اندر غزایش کاهلی «غزایش» منظور چیست؟ (۰/۲۵)

تاریخ ادبیات: (۱ نمره) ۱

هر توضیح مربوط به کدام کتاب است؟

الف) گزیده‌ای از نامه‌ها، خطبه‌ها و سخنان حضرت علی (ع)

ب) مجموعه شعری از سلمان هراتی

ج) منظومه اخلاقی، اجتماعی، عرفانی شامل ده باب در قالب مثنوی سروده شده است.

د) اسرارالتوحید اثر کیست؟

به نام خداوند بی‌تاج و تخت		که جان داده بر چوب خشک درخت
نام و نام خانوادگی:	امتحان درس: فارسی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۳/
نوبت دوم	پایه: هشتم	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

سؤالات	بارم
معنی و مفهوم شعر و نثر: (۲/۵ نمره) ۱) اگر قرار باشد بیت زیر را به صورت یک جمله منظم بنویسیم کدام کلمه جابه‌جا می‌شود؟ (۰/۲۵) «می‌باش به عمر خود سحرخیز وزخواب سحرگهان بپرهیز» ۲) در هنگام معنی کردن مصرع زیر «را» چگونه معنا می‌شود. (۰/۲۵) «مرا بنما به سوی خویش راهی» ۳) بیت زیر هنگام معنی به مرتب کردن نیاز دارد؟ (۰/۲۵) «او خود انداخت بر روی علی افتخار هر نبی و هر ولی» درست ☐ نادرست ☐ ۴) در هنگام معنی کردن عبارت زیر «می‌شوم» به چه صورت معنی می‌شود؟ (۰/۲۵) «گفت: درمی‌دارم به خزفروشان می‌شوم تا خزی بخرم» ۵) بیت‌ها و عبارات زیر را به گونه‌ای معنی کنید که اجزای جمله مرتب باشد. (۱/۵) الف: گشت از کلک قدایی چو دلش دو بلند بورق کرد رقم بس که مکرر تشنه ب) پیر گفتا که چه عزت زین به که نی‌ام بر در تو بالین نه ج) تأمل در آیینه دل کنی صفایی به تدریج حاصل کنی.	۲/۵
معنی واژه: (۱نمره) ۱) در کدام گزینه همه واژه‌ها مترادف نیستند. (۰/۲۵) الف) اُخر، دیگر، پایان ب) مسرور، خوشحال، شاد ج) متواضع، فروتن، افتاده د) منزه، پاک، بی‌عیب ۲) با توجه به عبارت معنی واژه مشخص شده را بنویسید. (۰/۲۵) کشور ما همواره سرزمین سپند ،فر، فروغ، فرزانگی بوده است.	۱